

Ruimtelijke onderbouwing

ten behoeve van Zonnepark Veldhoeveweg
in de gemeente Dalfsen

Versie: 5
Datum: 20 maart 2018

HerBo GroenLeven BV
De Ynfeart 7-400
8447 GM Heerenveen
info@groenleven.nl
Telefoon: 0513-200959
www.groenleven.nl

GroenLeven
zonne-energie

Inhoudsopgave

1.	Projectomschrijving	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Ligging plangebied	3
1.3.	Projectbeschrijving	4
1.4.	Geldende planologische situatie	6
1.5.	Afwijking van het bestemmingsplan	7
1.6.	Planmethodiek en verbeelding	7
2.	Beleidskader	8
2.1.	EU- en Rijksdoelstellingen voor energie.....	8
2.2.	Ruimtelijk Rijksbeleid	10
2.3.	Provinciaal beleid	13
2.4.	Gemeentelijk beleid	18
3.	Onderzoeken.....	21
3.1.	Archeologie en cultuurhistorie.....	21
3.2.	Bodem	22
3.3.	Ecologie	22
3.4.	Externe veiligheid.....	23
3.5.	Geluid	24
3.6.	Luchtkwaliteit.....	24
3.7.	Milieueffectrapportage	24
3.8.	Milieuzonering	24
3.9.	Planologisch relevante leidingen	24
3.10	Reflecties	25
3.11	Water.....	25
4.	Economische uitvoerbaarheid	28
5.	Procedure	29
5.1.	Vooroverleg.....	29
5.2.	Contact met omwonenden	29
5.3.	Crisis- en herstelwet.....	29
6.	Conclusies	30

1. Projectomschrijving

1.1. Aanleiding

Door Greendal en GroenLeven is een initiatief ontwikkeld voor de ontwikkeling van duurzame energie samen met de vrije uitloop van kippen. Greendal heeft aan de Veldhoeveweg in Dalfsen een bedrijf met vrije uitloop kippen. Uit internationale ervaringen blijkt dat vrije uitloop van kippen goed samenvalt met zonne-energie. Het voornemen is om een zonnepark van circa 7,5 hectare te realiseren op de uitloopruimte van de kippen. Op dit terrein is ruimte voor circa 23.640 zonnepanelen. De panelen hebben een gezamenlijk vermogen van circa 7,5 MWp. Anders gezegd, met de hoeveelheid opgewekte stroom kunnen meer dan 2.300 huishoudens van elektriciteit worden voorzien. Doordat een dubbelfunctie wordt gerealiseerd kan deze duurzame energie worden opgewekt zonder extra ruimtegebruik. Bijkomend voordeel is dat de zonnepanelen voor de kippen beschutting leveren tegen zonlicht en roofdieren als buizerd.

Het perceel is agrarisch in gebruik, en dat blijft ook zo. Het opwekken van duurzame energie is binnen de regels van het bestemmingsplan niet toegestaan. Om die reden moet nu een procedure worden gevolgd in het kader van de aanvraag van een 'omgevingsvergunning planologisch strijdig gebruik'. Ten behoeve daarvan moet een goede ruimtelijke onderbouwing worden opgesteld, waarin wordt gemotiveerd waarom de aanpassing van de bestemming verantwoord is en of het plan voldoet aan de te stellen milieueisen. Deze ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

Naast de ontwikkeling van het zonnepark is er ook het voornemen om bij de omliggende agrarische bedrijven de asbestdaken te saneren en te voorzien van zonne-energie. Het zonnepark voorziet voor de omgeving in een de elektriciteitsinfrastructuur om dit te doen. Het plaatsen van zonne-energie op daken is vergunningvrij. Dit onderdeel van het planvoornemen is daarom geen onderdeel van de vergunningaanvraag en komt verder ook niet meer aan de orde.

1.2. Ligging plangebied

Het projectgebied ligt ten noorden van Dalfsen ten noordoosten van de kruising Dedemsweg en Veldhoeveweg. Het perceel is in gebruik door het kippenbedrijf van Greendal. Het bedrijf heeft freilandkippen. Voor de kippen is sprake van vrije uitloop. Het gebied dat ook wordt ingericht als zonnepark is op de onderstaande afbeelding weergegeven. Het betreft twee percelen van respectievelijk 3,3 en 4,4 hectare.

Ligging locatie in de omgeving

Afbeelding zicht vanaf de Dedemsweg

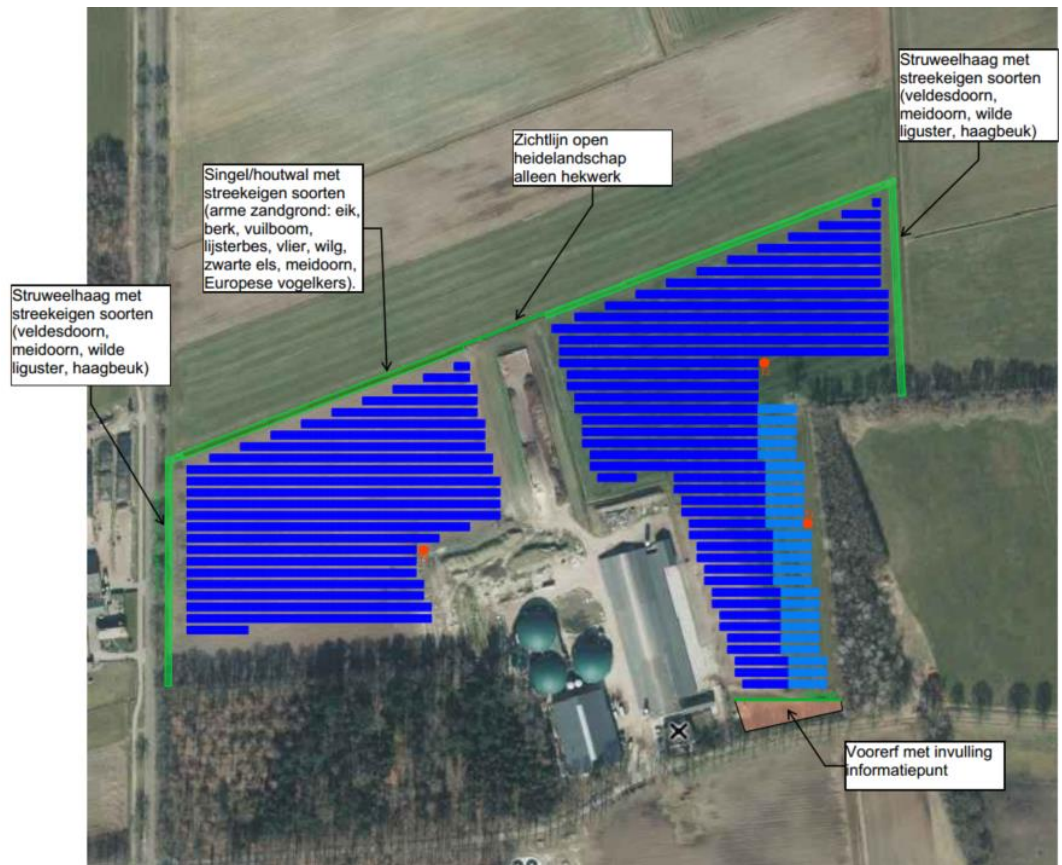
1.3. Projectbeschrijving

Het totale plangebied omvat ruim 7,5 hectare. Op dit terrein is ruimte voor circa 24.240 zonnepanelen. De panelen hebben een gezamenlijk vermogen van circa 7,88 MWp. Het park wordt gerealiseerd in een zuidopstelling. Daarmee ontstaat vrije ruimte tussen de zonnepanelen voor beheer en onderhoud en bereikbaarheid van de kippen. De onderstaande afbeelding geeft het concept weer.

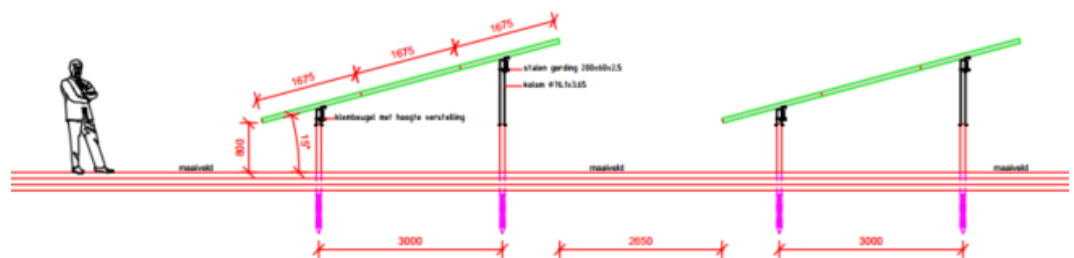

Weergave concept vrije uitloop van kippen en zonne-energie

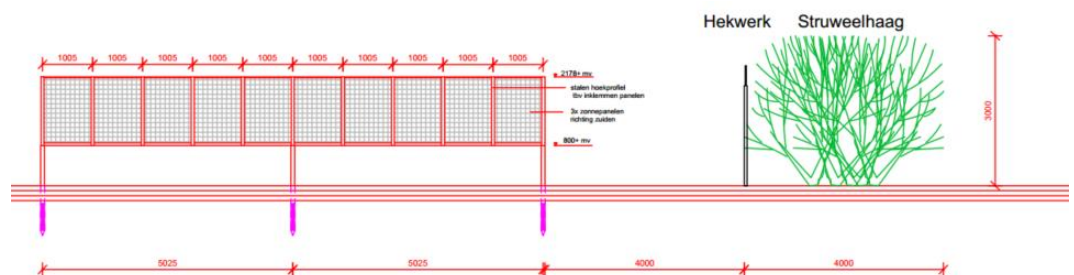
Het zonnepark wordt gerealiseerd op de velden waar de uitloopruimte is voor de kippen. De kippen hebben onbelemmerde doorgang onder de zonnepanelen door. De onderstaande afbeelding geeft de plattegrond van het zonnepark weer.

Weergave zonnepark met inpassing (lichtblauw zijn panelen die onder invloed staan van schaduw)

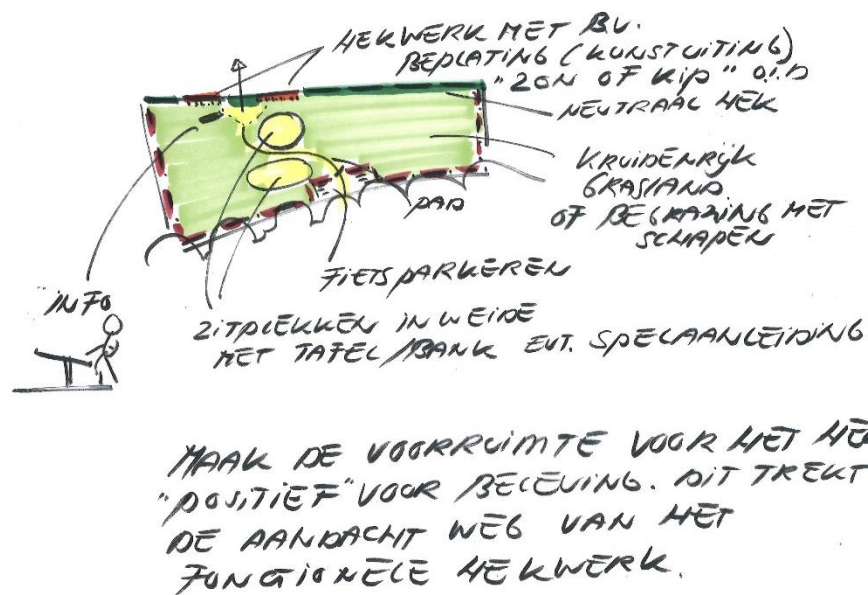

Doorsnede zuidopstelling

Zuidaanzicht zuidopstelling

Aan de veldhoeveweg wordt een voorerf ingericht. Het hekwerk is daarbij over de grootste lengte gewoon (functioneel)neutraal, type met fijne spijlen (kunnen de kippen niet doorheen) en een donkere kleur. Op enkele plekken in het hekwerk wordt een bijzonder (kunst)element toegevoegd (stilistisch). Daaraan gekoppeld wordt de plek gemaakt voor de uitleg over het zonnenveld en het algenveld. In de voorruimte een kruidenrijke/bloemenweide (extensief) of een begrazing met dieren. Beide opties geven een positieve beleving. In de weide worden plekken gemaakt om te zitten of te spelen. De volgende afbeelding geeft een impressie van het voorterrein weer.

Impressie uitwerking voorerf

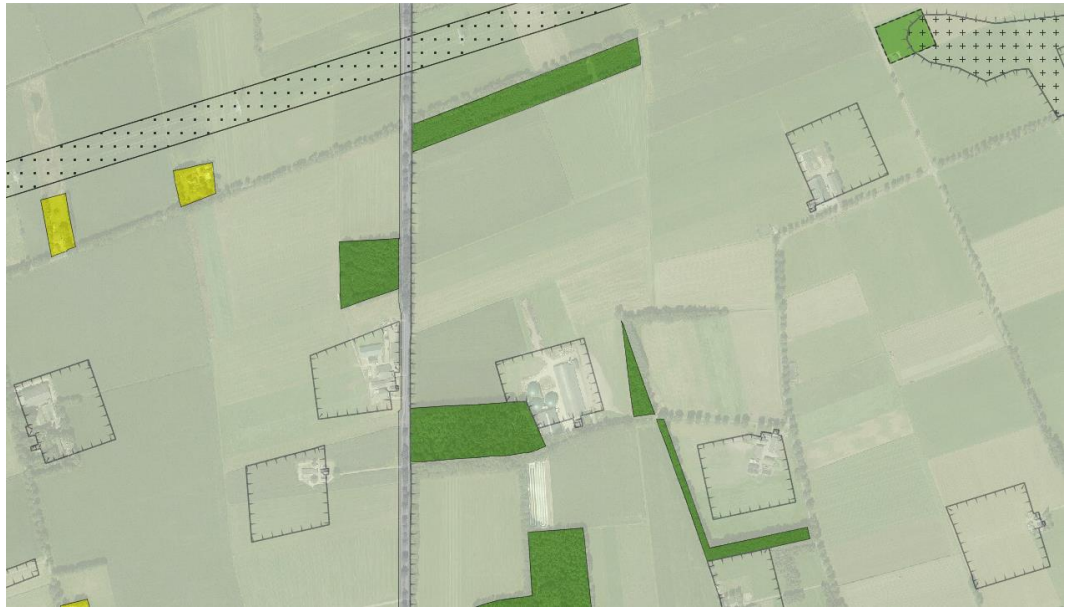
De fundering van de zonnepanelen wordt uitgevoerd via schroefpoten. Voor het zonnepark zullen dus geen graafwerkzaamheden nodig zijn. Er komen geen zware graaf- of grondverzetmachines aan te pas. Ook zal er niet worden geheid. Alleen stroomkabels worden (ondiep) ingegraven. Deze worden via een mantelbuis afgeschermd tegen beschadigingen.

De opstellingen van de zonnepanelen starten op een hoogte van 0,8 m op het laagste punt en lopen door tot een hoogte van 2,2 m. Dit is in de bovenstaande dwarsprofielen weergegeven. Transformatoren zullen een bouwhoogte van 2 m hebben. In de oostelijke helft van het park worden de transformatoren aan de rand geplaatst. Dit heeft een technische achtergrond vanwege de leidingstructuur. Daarbij is de westelijke zijde van deze opstellingen meer zichtbaar vanuit de openbare ruimte dan de oostelijke zijde, door het aanwezige bos en de toe te passen beplanting.

Het zonnepark zal vanwege de noodzakelijk beveiliging worden omringd door een hekwerk. Dit hekwerk wordt aan het zicht onttrokken door de randen van het zonnepark in te passen door een haag met inheemse beplanting. Uitgangspunt daarbij is een streekeigen beplanting als weergegeven in de afbeelding van de plattegrond van het park.

1.4. Geldende planologische situatie

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan Buitengebied Dalfsen (vastgesteld 24 juni 2013). Met de daarop van toepassing zijnde herzieningen. Een fragment van de verbeelding van het bestemmingsplan is hieronder weergegeven. In het huidige bestemmingsplan is de bestemming voor de gronden 'Agrarisch' met een aanduiding 'bomenteelt'.

Fragment verbeelding vigerend bestemmingsplan

1.5. Afwijking van het bestemmingsplan

Voor de gevallen, waarbij buitenplannen afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1° of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning, als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en toont aan dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Voordat het college een besluit kan nemen moet de gemeenteraad een 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. De ontwikkeling voor de aanleg van een zonnepark valt niet onder de 'lijst met categorieën van gevallen waarvoor geen vvgb nodig is', die door de gemeenteraad is vastgesteld.

Het projectafwijkingbesluit moet aan een goede ruimtelijke ordening voldoen. Als onderbouwing hiervan worden alle aspecten die van belang zijn getoetst en toegelicht in deze 'ruimtelijke onderbouwing'.

1.6. Planmethodiek en verbeelding

Volgens de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening is een analogoog en digitaal besluitvlak van het plangebied gemaakt. Er zijn geen bouw- en gebruiksregels opgesteld voor dit plan. De omgevingsvergunning (het besluit) –inclusief deze ruimtelijke onderbouwing- vormen namelijk de directe bouwtitel voor het plan.

2. Beleidskader

2.1. EU- en Rijksdoelstellingen voor energie

Europese doelstellingen

In Europees verband is afgesproken om in 2020 14% van het totale energieverbruik in Nederland duurzaam te realiseren. Dit is vastgelegd in de EU-richtlijn 2009/28/EG. De Europese Commissie is ook al begonnen met de ontwikkeling van beleidsopties voor de periode na 2020. In juni 2011 presenteerde de EU de “Energieroutekaart 2050” als doorkijk naar 2050 en de in de tussentijd te nemen stappen om tot een verdere verduurzaming van de energiemarkt en een verdere CO₂-reductie (80-95%) te komen. De komende jaren zal verdere invulling aan het beleid na 2020 worden gegeven.

In december 2015 zijn op de klimaatop in Parijs 195 landen akkoord gegaan met een nieuw klimaatverdrag dat de uitstoot van broeikasgassen moet terugdringen. Hieronder de belangrijkste punten uit het akkoord:

- de gemiddelde temperatuur op de aarde mag niet meer dan 2 graden Celsius stijgen. Landen streven ernaar de temperatuurstijging zelfs te limiteren tot maximaal 1,5 graden Celsius;
- de verdragspartijen zullen zo snel mogelijk hun best doen om de uitstoot van broeikasgassen en schadelijke stoffen te verminderen in combinatie met de beschikbare techniek van dat moment. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillen tussen landen;
- er is extra inzet nodig om negatieve gevolgen van klimaatverandering aan te pakken en de hoeveelheid broeikasgassen terug te brengen zonder dat dit de voedselproductie in gevaar brengt;
- alle partijen moeten financieel bijdragen aan het verlagen van de hoeveelheid broeikasgassen en onderzoek doen naar klimaatbestendige ontwikkelingen;
- voor de klimaatconferentie van 2025 moeten de partijen van het klimaatverdrag van Parijs zich samen ten doel stellen elk jaar minstens 100 miljard dollar (91 miljard euro) ter beschikking te stellen van armere landen die economisch moeite hebben de klimaatdoelstellingen te halen. Het geld zou vanaf 2020 beschikbaar moeten zijn;
- het verdrag is bindend en de landen verplichten zich het na te leven.

Rijksdoelstellingen

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen, aldus het Energierapport 2011¹. Energie is een noodzakelijke voorwaarde voor het functioneren van de samenleving in alle facetten. Afnemers moeten kunnen rekenen op betrouwbare energie tegen concurrerende prijzen. Met het oog op het klimaat en de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen is een overgang naar een duurzame energiehuishouding nodig.

De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich binden. Deze EU-doelstelling voor duurzame energie bedraagt 14% van het finale energiegebruik in 2020. De

---

¹ Ministerie van EZ, 10 juni 2011.

EU-doelstelling vertaald naar de door Nederland gehanteerde systematiek komt neer op 17% vermeden primaire opwekking; met andere woorden: 17% van de in Nederland opgewekte energie dient in 2020 uit een duurzame bron, zoals zonne-energie, afkomstig te zijn. Het nu demissionair Kabinet Rutte II heeft in haar regeerakkoord "bruggen slaan" (oktober 2012) opgenomen een doelstelling van 16% voor duurzame energie na te streven. Deze ambitie is in het afgesloten Energieakkoord² bijgesteld; 14% in 2020 en 16% in 2023³, hierbij zet het Rijk in op een mix van duurzame energie bronnen, waarbij zonne-energie een belangrijke bijdrage kan leveren.

Energierapport 2016

Begin 2016 is het nieuwe Energierapport gepresenteerd⁴, deze geeft het volgende aan: *"Op 12 december 2015 zijn 195 landen onder auspiciën van de Verenigde Naties (VN) een belangrijk klimaatakkoord overeengekomen. In dit klimaatakkoord zijn doelen afgesproken zoals het beperken van de opwarming tot ruim onder de twee graden en het bereiken van een balans tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen in de tweede helft van deze eeuw. De Europese Raad heeft de komst van dit klimaatakkoord verwelkomd, omdat het een mondiaal en juridisch bindend akkoord betreft. Dit klimaatakkoord is ook van belang voor het Nederlandse energie- en klimaatbeleid. Voor Nederland zijn daarbij de Europese afspraken leidend."* Het demissionair kabinet houdt dus onverkort vast aan de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 en aan de afspraken uit het Energieakkoord die samen met milieuorganisaties, bedrijfsleven en overheden zijn gesloten.

Dit Energierapport geeft een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland. Het demissionair kabinet stelt voor de transitie naar duurzame energie drie uitgangspunten centraal:

- sturen op CO₂-reductie;
- verzilveren de economische kansen die de energietransitie biedt;
- integreren energie in het ruimtelijk beleid.

Regeerakkoord Rutte-III

Het regeerakkoord Rutte-III⁵ wil onder meer de uitstoot van broeikasgassen in 2050 terugdringen naar 95% ten opzichte van 1990. Bij een lineaire daling houdt dit in dat er een emissiereductiedoel is van 49% in 2030. In internationaal verband wordt gestreefd om dit doel te verhogen naar 55% emissiereductie in 2030. Op dit moment zijn we voor onze energievoorziening nog sterk afhankelijk van fossiele brandstoffen. De energietransitie biedt bovendien kansen voor behoud en ontwikkeling van het Nederlandse verdienvermogen. Door de transitie naar een duurzame energievoorziening zal het uiterlijk van woonwijken, industrieterreinen en landelijke gebieden veranderen. Die nieuwe elektriciteitsproductie komt voor een groot deel van de Noordzee, maar er zal ook veel productie plaatsvinden op land. Zonne-energie in de vorm van grondgebonden zonneparken is een van de vormen van deze duurzame energieproductie op land.

Concluderend heeft de energietransitie alleen kans van slagen als vroegtijdig en zorgvuldig het gesprek wordt aangegaan met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties over de ruimtelijke inpassing van productie, opslag en transport van energie. Zoveel mogelijk moet gezamenlijk de afweging plaatsvinden tussen de bijdrage van een initiatief aan de energievoorziening en de overlast of risico's die dit voor omwonenden met zich meebrengt, dit wordt de 'energiedialoog' genoemd.

---

² Energieakkoord voor duurzame groei, Sociaal-Economische Raad (SER), september 2013.

³ In 2015 heeft de rechtbank in Den Haag beslist dat de Staat meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland te verminderen. De Staat moet ervoor zorgen dat de uitstoot in Nederland in 2020 ten minste 25% lager is dan in 1990. De stichting Urgenda had de rechtbank om een uitspraak verzocht. (Rechtbank Den Haag, C/09/456689 / HA ZA 13-1396, 24 juni 2015)

⁴ "Energierapport - Transitie naar Duurzaam", 18 januari 2016

⁵ 'Vertrouwen in de toekomst 2018-2021', Regeerakkoord 2017-2021; VVD, CDA, D66 en ChristenUnie, 10 oktober 2017

Zonne-energie belangrijke bron

Volgens het Energierapport 2016⁶ zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland zonne-energie, windenergie, bio-energie en aardwarmte. Een kleinere rol spelen waterkracht, omgevingswarmte (warmtepompen in woningen) en energie uit potentieel verschil zoet-zout (osmose-energie of 'blue energy'). Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonne-energie speelt daarbij een belangrijke rol, omdat het relatief eenvoudig te installeren is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind op zee. Daarnaast is zonne-energie een beproefde technologie.

2.2. Ruimtelijk Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De rol van de rijksoverheid in het ruimtelijke beleid voor nationale elektriciteitsvoorziening ligt in het zorgen voor voldoende ruimte voor een adequate infrastructuur.

Energiezekerheid is een belangrijk economisch goed. De verdere integratie van de Europese energiemarkt maakt dat er een steeds groter beroep op internationale verbindingen wordt gedaan en hoogspanningsverbindingen mogelijk om uitbreiding vragen. Het Rijk wijst daarbij de tracés van hoogspanningsverbindingen (vanaf 220 kV) en locaties voor de opwekking van elektriciteit (vanaf 500 MW) aan en zorgt voor de inpassing hiervan. Het project valt hier niet onder, aangezien circa 7,5 MWp zal worden opgewekt.

Het Rijk zet in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is.

Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De borging van de uitspraken uit de SVIR heeft in juridische zin plaatsgevonden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In het Barro zijn de verschillende nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden. Het gaat om de volgende nationale belangen: rijksvaarwegen, project Mainportontwikkeling Rotterdam, kustfundament, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, defensie, Ecologische Hoofdstructuur, erfgoederen van universele waarden, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeer-gebied.

Dit project heeft geen betrekking op de hiervoor genoemde rijksbelangen.

---

⁶ Ministerie van Economische Zaken, januari 2016

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Daarin staat dat pas als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende ruimte biedt om aan de ruimtevraag van het plan te voldoen, er sprake kan zijn van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het begrip “stedelijke ontwikkeling” is daarbij als volgt gedefinieerd: “ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Afweging

Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking, zoals hiervoor genoemd. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) bevestigt dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als verstedelijking worden aangemerkt. Daarbij merkt de Afdeling op dat de strekking van de regeling gericht is op het tegengaan van leegstand. Het zonnepark leidt niet tot leegstand elders.

Desondanks worden hier toch de stappen doorlopen voor een zorgvuldige toetsing van het initiatief:

1. Er bestaat een regionale en lokale behoefte om tot een duurzame energievoorziening te komen (zie ook de onderbouwing in paragraaf 3.3).
2. Het doel van de ladder is het zuinig gebruik van de ruimte. Dit project voorziet volledig in een dubbelfunctie. Het zonnepark verbruikt daarmee in beginsel geen extra ruimte.
3. Ontsluiting van de locatie is voor een zonnepark niet relevant, omdat het geen verkeersaantrekkende werking heeft (behalve bij de aanleg, zijn er geen verkeersbewegingen).

Energieakkoord voor duurzame groei

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. Eén van de doelen is het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu ruim 4%) naar 14% in 2020. Een verdere stijging van dit aandeel naar 16% is beoogd in 2023. Om dit te bereiken, is een tiental pijlers geformuleerd. Pijler 3: gaat over het stimuleren van decentrale duurzame energie, waaronder zonne-energie. In het Energieakkoord is aangegeven dat voor deze vorm vooral belemmeringen weggehaald moeten worden. Belemmeringen zijn onder meer (niet uitputtend) een goede ruimtelijke inpassing om belemmeringen bij vrijwaringsgebieden waar mogelijk weg te nemen, het actualiseren van bouwregelgeving aan een grotere inzet van hernieuwbare energie, het actualiseren van vergunningsprocedures gericht op snellere toepassing van innovaties en het verkorten van project doorlooptijden.

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW), is een Europese richtlijn. Deze richtlijn is bedoeld om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater in Europa op goed niveau te houden en te krijgen. Het doel is om in 2015 een goede ecologische en chemische toestand voor alle oppervlaktewateren te hebben en een goede chemische en kwantitatieve toestand voor alle grondwateren. Voor grondwater betekent dit onder meer dat er geen directe lozingen mogen plaatsvinden en de toename van chemische verontreiniging moet worden voorkomen.

Het grondgebied van de gemeente Dalfsen behoort tot het stroomgebied van de Rijn, deelgebied Rijn-Oost. Voor dit deelgebied is in 2009 het stroomgebiedbeheersplan vastgesteld.

2^e Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het plan is een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van het watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit, een duurzaam beheer en goede milieutoestand van de Noordzee en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart. Uitgangspunt is het streven naar een integrale benadering, door economie (inclusief verdienvermogen), natuur, scheepvaart, landbouw, energie, wonen, recreatie en cultureel erfgoed zo veel mogelijk in samenhang met de wateropgaven te ontwikkelen.

Waterbeleid 21e eeuw

Met het Waterbeleid 21e eeuw wordt ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen die hogere eisen stellen aan het waterbeheer. Het gaat hierbij om onder andere de klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelrijzing. Het Waterbeleid 21e eeuw heeft twee principes voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd, te weten de tritsen:

- vasthouden, bergen en afvoeren;
- schoonhouden, scheiden en zuiveren.

De trits vasthouden, bergen en afvoeren houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren, wordt het water afgevoerd. Bij de trits schoonhouden, scheiden en zuiveren gaat het erom dat het water zoveel mogelijk wordt schoongehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste wanneer schoonhouden en scheiden niet mogelijk is, komt het zuiveren van verontreinigd water aanbod.

De paragraaf 'Water' gaat in op de voor het plangebied relevante wateraspecten.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming vervangt vanaf 1 januari 2017 drie wetten. Dit betreffen de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Doel van de Wet natuurbescherming is drieledig:

- bescherming van de biodiversiteit in Nederland;
- decentralisatie van verantwoordelijkheden;
- vereenvoudiging van regels.

Voor beschermde Natura 2000-gebieden geldt dat er voor projecten en handelingen geen verslechtering van de kwaliteit van de habitats of een verstorend effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, mag optreden. Binnen de Natura 2000-gebieden zijn de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied te onderscheiden. De Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) is een regeling van de Europese Unie (EU) die tot doel heeft alle in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de EU te beschermen. De lidstaten van de EU zijn verplicht voor alle vogelsoorten die in hun land leven leefgebieden van voldoende grootte en kwaliteit te beschermen. De Europese Habitatrichtlijn (vastgesteld in 1992) beoogt de biologische diversiteit te waarborgen door het instandhouden van de (half)natuurlijke leefgebieden en de wilde flora en fauna. De Habitatrichtlijn is gericht op de bescherming van soorten en natuurlijke habitats. Hiervoor zijn eveneens speciale beschermingszones aangemeld.

In de paragraaf 'Ecologie' van deze ruimtelijke onderbouwing wordt op de natuurtoets ingegaan. Hieruit blijkt dat het voorgenomen plan voldoet aan de wet- en regelgeving.

2.3. Provinciaal beleid

Omgevingsvisie/-verordening

De 'Omgevingsvisie Overijssel 2017. Beken kleur' is op 12 april 2017 vastgesteld door Provinciale Staten en is vanaf 1 mei van kracht. Deze visie gaat over hoe de provincie de leefomgeving wil inrichten en ontwikkelen. De Omgevingsverordening Overijssel 2017 is een vertaling van de Omgevingsvisie in bindende regels voor derden.

Van de omgevingsverordening is voor dit project artikel 2.1.8 Kwaliteitsimpuls zonnevelden het meest relevant. In de tekst hierna wordt de toelichting op dit artikel integraal (schuingedrukt) weergegeven.

Installaties voor de opwekking van zonne-energie zijn onmisbaar om de provinciale doelstelling voor de opwekking van hernieuwbare energie te halen. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik willen wij zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur met bebouwing. Daarom is de eerste trede van onze zonneladder dat zonnepanelen in principe geplaatst worden op gronden die bebouwd zijn (dus op daken) of bebouwd kunnen worden (zoals braakliggende bedrijventerreinen).

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave ten aanzien van de provinciale doelstelling voor de opwekking van hernieuwbare energie kan worden voorzien. Daarom bieden wij de mogelijkheid om, als uitzondering op de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, in de Groene Omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van niet meer dan 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft.

Gelet op de impact die (ook tijdelijke) veldopstellingen van zonnepanelen kunnen hebben op hun omgeving, zal niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief moeten worden aangetoond, maar zal er ook compensatie moeten plaatsvinden door extra te investeren in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Meerwaarde kan worden aangetoond vanuit de volgende criteria:

- a. De mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik (combinaties met andere functies)*
- b. Maatregelen die getroffen worden om de impact te beperken en/of te compenseren*
- c. De mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied (gebiedseigen/gebiedsvreemd)*
- d. Bijdrage aan maatschappelijke doelen (in ieder geval aan de provinciale doelen ten aanzien van duurzaamheid, maar ook aan draagvlak in de omgeving, bijdrage aan maatschappelijke cohesie, (financiële) bijdragen aan maatschappelijke opgaven, enz.)*

Niet in alle gevallen zal de meerwaarde op alle genoemde criteria in gelijke mate te bereiken zijn. Het hangt immers van het geval en de locatie af waar de kansen en opgaven te vinden zijn om maatschappelijke meerwaarde te bereiken. De gemeente zal in de toelichting op het bestemmingsplan moeten onderbouwen dat er sprake is van maatschappelijke meerwaarde die de impact van een zelfstandige opstelling in de Groene Omgeving rechtvaardigt.

De extra investering in ruimtelijke kwaliteit is geformuleerd als een bijzondere vorm van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving zoals die is opgenomen in artikel 2.1.6 van de Omgevingsverordening. In de balans tussen ontwikkeling en kwaliteitsinvestering mag rekening gehouden worden met feit dat een zelfstandige opstelling voor zonnepanelen alleen als tijdelijk gebruik kan worden toegestaan. Aan de andere kant geldt dat er wel degelijk sprake is van langdurige impact op de omgeving omdat het tijdelijke gebruik een periode van niet meer dan 25 jaar kan beslaan.

Deze regeling voor zonnevelden in de Omgevingsverordening wordt begeleid met een handreiking aan gemeenten en initiatiefnemers, een voorbeeldenboek en informatieve bijeenkomsten.

Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Door de Omgevingsvisie is het eerdere detailkader, zoals o.a. 'Rood voor Rood', 'Rood voor Groen' en 'Nieuwe landgoederen' vervallen en is er een nieuw document opgesteld: de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' (KGO). KGO is vastgelegd in de provinciale verordening (artikel 2.1.6). De KGO gaat er vanuit dat er ruimte is voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe functies in het buitengebied, uitsluitend indien hier sociaal economische en/of maatschappelijke redenen voor zijn en er is aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Dit plan voegt een nieuwe functie toe aan het bestaande gebruik van een agrarisch perceel in het buitengebied. In de toekomstige situatie blijven beide functies naast elkaar bestaan. In de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en de toelichting daarop is al een aantal categorieën van ontwikkelingen genoemd, waarvoor in principe de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving van toepassing is.

Voor het primair doel ontwikkelingsruimte gaat het om:

Nieuwvestiging van:

- agrarisch bedrijf;
- woningen;
- niet-agrarische bedrijvigheid;
- verblijfsrecreatie.

Grootschalige uitbreiding van:

- agrarisch bouwperceel;
- niet-agrarisch bedrijf;
- bestaande verblijfsrecreatie;
- mestvergisting.

Functiewijziging:

- boomteelt en ondersteunend glas;
- vrijkomend agrarisch bedrijf.

Het plaatsen van zonnepanelen is niet direct onder één van deze categorieën te plaatsen. Omdat het plan wel gebruik maakt van nieuwe ontwikkelingsruimte in het landelijk gebied, mogelijk gemaakt via een projectafwijkingsbesluit, is volledigheidshalve rekening gehouden met het KGO. Het uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel is in de volgende paragraaf, in samenhang met de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden, uitgewerkt. Hieruit blijkt dat het plan voldoet aan het KGO-beleid, zoals vastgelegd in artikel 2.1.6 van de Omgevingsverordening.

Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden

Op grond van het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel kan worden bepaald of een initiatief mogelijk is, waar het past en hoe het uitgevoerd kan worden. Dit is ook van toepassing op initiatieven voor zonnevelden. “Voordat nagedacht wordt over de ruimtelijke inpassing van een zonneveld (de hoe vraag), zal altijd eerst onderbouwd moeten worden dat er vanuit de of- en/of de waar-vraag geen onoverkomelijke belemmeringen zijn. Zolang er niet aan de energiedoelen is voldaan, is de of-vraag positief te beantwoorden: er is immers sprake van een noodzaak. De waar-vraag levert in veel gevallen ook geen belemmeringen op: zonnevelden zijn op voorhand nergens uitgesloten. Het ligt echter niet voor de hand om zonnevelden te realiseren binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS)”, aldus de provinciale handreiking. De provincie verwacht dat op lange

termijn veldopstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving (buitengebied) niet meer nodig zijn, omdat innovatie en prijsdaling ertoe zullen leiden dat zonnepanelen kunnen worden verwerkt in gevelbekleding, beglazing en andere producten. Gronden die worden ingezet voor een zonnepark mogen niet blijvend onttrokken worden aan de oorspronkelijke, vaak agrarische, bestemming. Dit betekent dat de aanleg van zonnenvelden in het buitengebied alleen is toestaan als tijdelijk (mede)gebruik, met een maximale termijn van 25 jaar. Dit is langer dan gebruikelijk. De provincie doet dit omdat er, om een sluitende businesscase te krijgen voor een zonnenveld, zicht moet zijn op een exploitatietermijn van minimaal 15 jaar. De provincie adviseert om zonnenvelden te realiseren via een omgevingsvergunning. Daarmee kan voor een bepaalde termijn toestemming worden verleend om - in afwijking van de geldende bestemming – zelfstandige veldopstellingen met zonnepanelen te ontwikkelen. De bestemming blijft ondertussen gehandhaafd, zodat duidelijk is wat is toegestaan als het zonnenveld is opgeruimd.

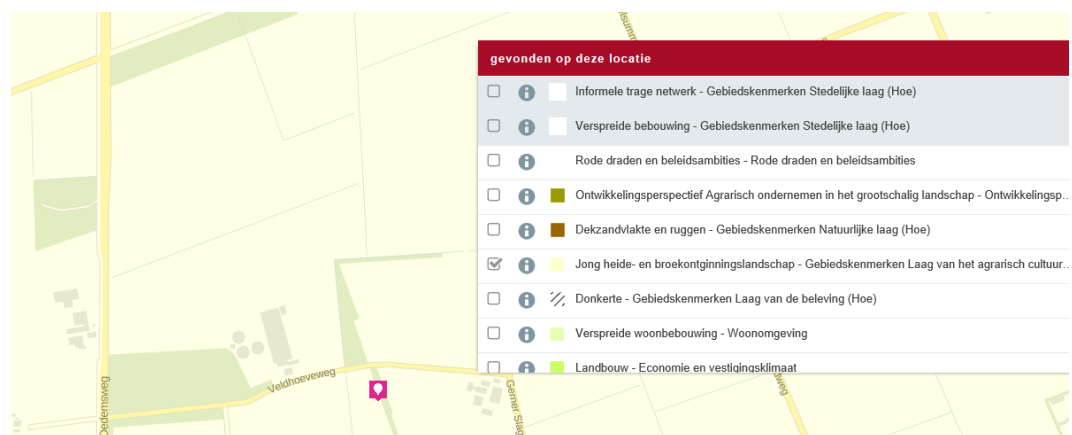
Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen in de Groene Omgeving geldt dat een goede ruimtelijke inpassing verplicht is. In het kort komt het er op neer, dat bij ontwerp en realisatie de aanwijzingen uit de Catalogus Gebiedskenmerken worden opgevolgd. Deze catalogus geeft de volgende typering van het projectgebied:

- Natuurlijke laag: Dekzandvlakte en ruggen
- Laag van het agrarisch cultuurlandschap: Jong heide- en broekontginningslandschap
- Stedelijke laag: verspreide bebouwing
- Laag van de beleving: Donkerte

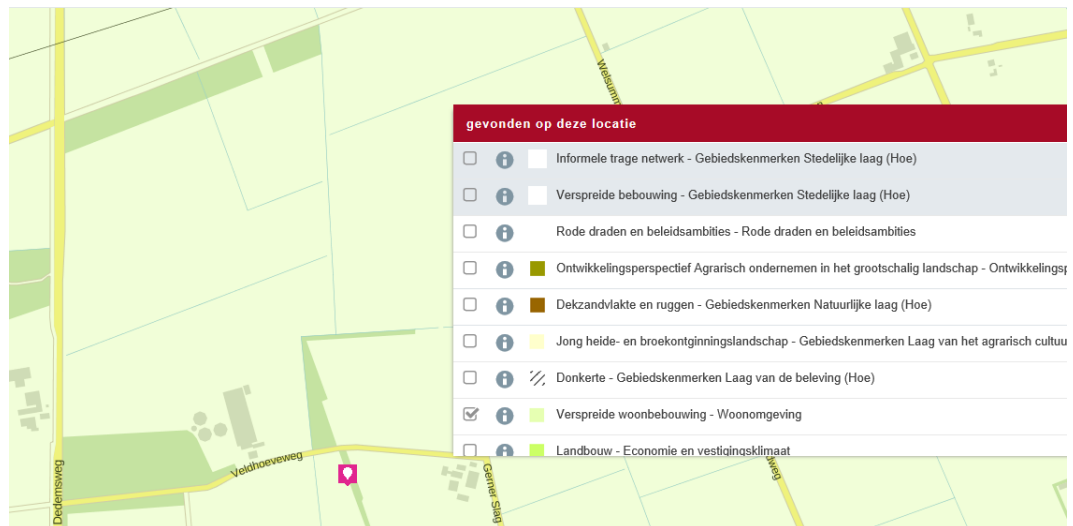
Dit is op de onderstaande afbeelding weergegeven.

Fragment Natuurlijke laag Omgevingsverordening Overijssel

Fragment Laag van het agrarisch cultuurlandschap Omgevingsverordening Overijssel

Fragment Stedelijke laag Omgevingsverordening Overijssel

Fragment Laag van de beleving Omgevingsverordening Overijssel

In de tekst hierna wordt ingegaan op de uitgangspunten die er per laag zijn geformuleerd.

Natuurlijke laag: Dekzandvlakte en ruggen

Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen het huidige reliëf.

Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.

Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap: Jong heide- en broekontginningslandschap

Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Stedelijke laag: verspreide bebouwing + informele en trage netwerk

Als ontwikkelingen plaats vinden op erven, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen, blijft er een duidelijk onderscheid voorkant- achterkant en vindt koppeling van het erf aan landschap plaats. Toegankelijkheid wordt erdoor verbeterd. De inrichting van de voorruimte als belevingsgebied, met zit- en speelplekken en ruimte om de fiets te stallen levert een positieve impuls aan het informele

trage netwerk, dat delen van het agrarisch cultuurlandschap en het natuurlijke laag toegankelijk en ervaarbaar maakt.

Laag van de beleving: Donkerte

In de donkere gebieden alleen minimaal noodzakelijke toepassing van kunstlicht. Dit vereist het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht.

Veel aandacht voor vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen in het buitengebied.

Voor het overige wordt de locatie aangemerkt met:

- Mogelijkheden voor nieuwe recreatiewoningen onder voorwaarden - Recreatie
- Glastuinbouw niet toegestaan - Glastuinbouwlocaties
- Overstroombaar gebied - Watergebiedsreserveringen
- Windturbines onder voorwaarden toegestaan-Windturbines
- Regionale verdringingsreeks onttrekking Twentekanalen/Overijsselse Vecht

In de paragraaf water wordt ingegaan op het overstroombaar gebied. De overige zaken hebben verder geen directe relatie met het project.

Conclusie lagen

Het project heeft geen effect op het reliëf van de locatie. De opstellingen voor zonnepanelen zelf zijn niet gevoelig voor hogere (grond)waterstanden. Ook zal het project niet voorzien in belemmeringen in de grondwaterstroming. Door de randen van het zonnepark met inheemse hagen in te richten zal het park een bijdrage aan de biodiversiteit leveren.

Over de verkaveling kan worden opgemerkt dat de huidige kavelstructuur in takt blijft. Het project heeft ook geen extra ruimtebeslag. De huidige gebruiksfunctie voor vrije uitloop van kippen blijft gehandhaafd. Daarmee is volledig sprake van meervoudig ruimtegebruik.

De ontsluiting van het perceel wordt via het erf van het agrarisch bedrijf gerealiseerd en sluit daarmee aan bij de huidige inrittenstructuur.

Bij het project is geen verlichting voorzien. Daarmee heeft het geen invloed op de beleving van donkerte.

Contouren Programma Nieuwe Energie Overijssel 2017 - 2023

In 2016 is de provincie Overijssel samen met kernpartners van start gegaan met de ontwikkeling van het Programma Nieuwe Energie Overijssel. Dit programma heeft als doel om in 2023 20% hernieuwbare energie te realiseren en besparings- en efficiencymaatregelen in verschillende sectoren te stimuleren. Het tussenresultaat bestaat uit vijf thematische contouren (hernieuwbare energie, gebouwde omgeving, industrie en bedrijven, duurzame mobiliteit, lokale initiatieven) met daarin een eerste inventarisatie van ideeën en projecten.

Met betrekking tot zonne-energie is de doelstelling 2-3 petajoule (PJ) in 2023. Dit is ongeveer 1.000 hectare aan panelen (ofwel minder dan 1% van het oppervlak van Overijssel). Als indicatieve verdeling is 40% op daken aangehouden en 60% in veldopstellingen. De doelstelling van 600 hectare aan veldopstellingen in 2023 lijkt realiseerbaar met een 100-200 hectare momenteel in de pijplijn, maar de eerste projecten moeten nog wel gerealiseerd worden. Van groot belang is het verkrijgen van een breed gedragen maatschappelijk en politiek draagvlak. Daarnaast is het tijdig betrekken van stakeholders en een transparante communicatie van belang om vertragingen te voorkomen, aldus de provincie.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat de realisering van het zonnepark binnen het projectgebied past binnen de provinciale doelstellingen om in 2023 20% hernieuwbare energie te realiseren, waarvan 2-3 PJ zonne-energie.

2.4. Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Buitengebied Gemeente Dalfsen

Algemeen

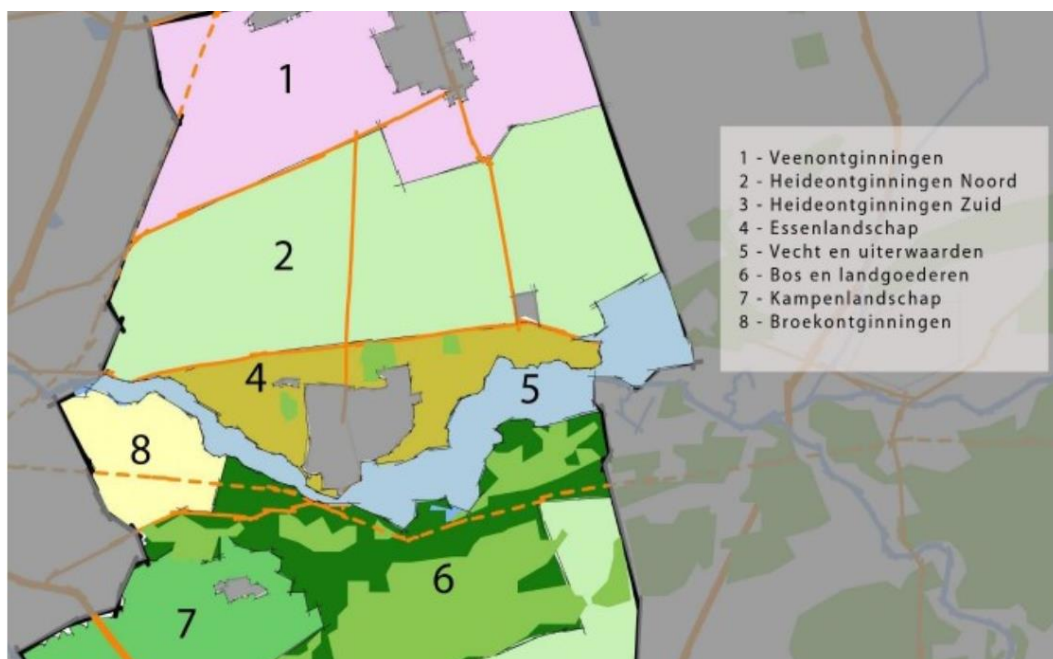
De 'Structuurvisie Buitengebied' van de gemeente Dalfsen is vastgesteld op 25 juni 2012. Doel van deze structuurvisie buitengebied is om een integraal beleidskader te krijgen voor allerhande ontwikkelingen in het buitengebied. Voor zover deze ontwikkelingen voorspelbaar zijn en ook zijn te sturen in het bestemmingsplan, zullen ze daarin worden vertaald. Er zijn echter ook altijd ontwikkelingen in de komende jaren die niet op voorhand kunnen worden bedacht. Juist ook voor dergelijke initiatieven bevat deze structuurvisie het kader om een gedegen afweging te kunnen maken. In de structuurvisie wordt 20 jaar vooruitgekeken, de focus ligt op het jaar 2030.

Wat betreft de verwezenlijking van het beleid kiest de gemeente voor de benadering 'kwaliteit door maatwerk'. Als op voorhand vaststaat dat een bepaalde ontwikkeling zal leiden tot kwaliteitsverbetering, zal de gemeente deze ontwikkeling faciliteren. Juist het werken volgens de maatwerkmethode, biedt kansen om ontwikkelingen zodanig te sturen dat daarvan een kwaliteitsimpuls uitgaat. De gemeente ziet voor zichzelf daarbij niet zozeer een voortrekkersrol, als wel een rol van 'regisseur'. Bij aanvragen voor ontwikkelingen zal de gemeente daarom actief meedenken en initiatiefnemers prikkelen om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken. Uiteraard heeft de gemeente daarnaast een toetsende rol.

Ontwikkelingsrichtingen per deelgebieden

In de structuurvisie is het grondgebied van de gemeente opgedeeld in deelgebieden. Per deelgebied is een handreiking opgenomen voor de manier waarop in de praktijk met aanvragen voor nieuwe ontwikkelingen zal worden omgegaan. Deze ontwikkelingscriteria geven richting aan de manier waarop de gemeente haar visie op het deelgebied wil realiseren. Het geeft zowel burgers als het gemeentelijke apparaat niet alleen een beeld van de haalbaarheid van een bepaalde aanvraag, maar ook van de voorwaarden waaraan zal moeten worden voldaan.

De onderstaande afbeelding geeft een fragment van deze gebiedsindeling weer. De projectlocatie ligt in deelgebied 2 (Heideontginningen Noord).

Uitsnede kaart 'Deelgebieden' uit de Structuurvisie Dalfsen

De visie op Heideontginningen Noord is als volgt. Het noordelijke heideontginningslandschap kenmerkt zich door de sterke rationale opzet, wat zich uit in lange noord-zuidgerichte

wegen met laanbeplantingen en verspreid liggende erven. Het is een open agrarisch productielandschap. Slechts plaatselijk komen verdichtingen voor in de vorm van houtsingels, bosstroken en bebouwing. Ook is er ruimte voor grootschalige zonne-energieopwekking.

Landschapsontwikkelingsplan

In het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) (door de gemeenteraad vastgesteld op 15 februari 2010) is een visie op het landschap in het buitengebied van Dalfsen uitgewerkt in wensen en projecten. Het LOP is een gemeentedeekkende visie op de landschappelijke ontwikkeling van zeven verschillende deelgebieden. In het LOP is per deelgebied een beschrijving van het landschap gegeven. Ook is aangegeven wat de karakteristieken van landschap in het betreffende deelgebied zijn en welke ontwikkelingen en welke kansen en bedreigingen er zijn. De gemeente kiest in het LOP voor de strategie 'Selectief ontwikkelen'. Dit betekent dat in principe wordt ingezet op een toename van kwaliteit en het herstel van kwaliteiten die verloren zijn gegaan, maar dat met name de thema's 'recreatie' en 'natuur' per gebied worden genuanceerd. Dit komt overeen met de indeling in deelgebieden zoals weergegeven in de 'Structuurvisie Buitengebied' en de bijbehorende, voor dit project van belang zijnde, ontwikkelingsrichtingen. Dit is weergegeven in die paragraaf, waarbij is geconcludeerd dat dit project hierbinnen past.

Beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025

De gemeenteraad heeft op 18 april 2017 het Beleidsplan duurzaamheid 2017 – 2025 vastgesteld. In het beleidsplan is ook ingegaan op zonne-energie in veldopstellingen. De gemeente Dalfsen is 16.600 hectare groot, daarvan is 12.000 hectare landbouwgrond. Volgens de structuurvisie Dalfsen 2016 ligt 8.000 ha. landbouwgrond in een gebied dat geschikt is voor grootschalige energieopwekking. De totale Dalfser energievraag in 2025 wordt geschat op 2.200 TJ. Om deze hoeveelheid energie op te wekken, is ongeveer 700 ha. zonnepark nodig (9% van het totale areaal). Als eerst alle daken vol worden gelegd met zonnepanelen, is nog 600 ha. zonnepark nodig (7,5% van het totaal). Het college heeft een positieve grondhouding richting zon op maaiveld. De voorkeur gaat daarbij uit naar lokale initiatieven waarbij de lokale gemeenschap meeprofiteert van de opbrengsten.

Vanuit het oogpunt van duurzame energieopwekking worden de initiatieven toegejuicht. Er worden echter nog wel een aantal haken en ogen aan de realisatie van de zonne-energie projecten gezien, zoals landgebruik, bestemming van gronden, gebruiksfuncties, financiering, landschappelijke inpassing en maatschappelijke acceptatie. Samen met de initiatiefnemers zoekt de gemeente naar antwoorden op deze vragen en faciliteert en stimuleert de gemeente deze projecten. Binnen de Energieregio wordt speciale aandacht besteed aan zonneparken, zowel op daken als op alternatieve locaties. De gemeente streeft ernaar zonneparken op alternatieve locaties mogelijk te maken, als aan een goede landschappelijke en maatschappelijke inpassing wordt voldaan. De gemeente heeft daartoe een beoordelingskader uitgewerkt.

Beoordelingskader (grote) zonneparken op maaiveld in Dalfsen

Het beoordelingskader voor zonneparken van de gemeente Dalfsen bouwt voort op de provinciale Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden. De handreiking hanteert voor de aanvaardbaarheid van zonneparken de gebiedsindeling van de Structuurvisie Dalfsen 2012. De afbeelding bij de paragraaf Structuurvisie Buitengebied Gemeente Dalfsen geeft een fragment van deze gebiedsindeling weer. De projectlocatie ligt in deelgebied 2 (Heideontginningen Noord). Het gebied is aangewezen als gebied waar ruimte is voor grootschalige zonneparken.

Het basisuitgangspunt is dat het initiatief goed ruimtelijk wordt ingepast. Uitgangspunt is dat de randen met kwaliteit worden ingepast. De installatie aan het zicht vanaf de openbare weg wordt onttrokken. En er sprake is van een logische opstelling van de panelen. Voor zover er sprake is van verlies aan landschappelijke en ecologische waarden, moet dit voldoende worden gecompenseerd.

De maatschappelijke meerwaarde van het zonnepark moet de impact ervan rechtvaardigen. Criteria daarvoor zijn:

- Wordt meervoudig ruimtegebruik voldoende ingevuld?
- Worden voldoende maatregelen getroffen om de impact te beperken of te compenseren?
- Wordt voldoende aangesloten op de karakteristieken van het gebied?
- Is de bijdrage aan maatschappelijke doelen voldoende aangetoond?

Ook moet bovenmatige hinder voor omwonenden worden voorkomen.

Door de gemeente worden beoordeeld:

1. De impact van een voorgenomen veld op nabije omwonenden;
2. De extra belasting die een voorgenomen veld veroorzaakt bovenop al aanwezige belasting op omwonenden (cumulatie effect);
3. De aandacht die aan beide belastingvormen wordt besteed in het overleg tussen initiatiefnemer en omwonenden.

Conclusie

De ontwikkeling van het zonnepark is een lokaal initiatief. Door de gekozen vorm zal er sprake zijn van een dubbelfunctie. Zonder extra ruimtebeslag wordt voor ruim 2.100 huishoudens elektriciteit opgewekt. De maatschappelijke meerwaarde van meervoudig ruimtegebruik is daarmee aanwezig. Naast deze meerwaarde zal het park een ecologische meerwaarde bevatten. Dit door de aanplant van een haag door een inheemse soort (meidoorn). Deze haagbeplanting voorziet ook in een visuele afscherming van het zonnepark. Door deze afscherming is de impact voor de omwonenden zo klein mogelijk. De omwonenden zijn actief over het initiatief geïnformeerd. Voor het project worden de mogelijkheden van participatie via de postcoderoos onderzocht. Dit vraagt naast de technische mogelijkheden ook om voldoende vraag vanuit de omgeving om te participeren.

3. Onderzoeken

3.1. Archeologie en cultuurhistorie

Op de provinciale cultuurhistorische waardenkaart is met betrekking tot het onderdeel archeologie aangegeven dat voor het gebied een lage verwachting geldt. Voor het zonnepark zijn slechts zeer beperkte bodemingrepen voorzien. De fundering wordt door middel van palen geschroefd. Er zijn geen diepe graafwerkzaamheden voorzien.

Uit de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Overijssel blijken geen specifieke cultuurhistorisch waardevolle kenmerken voor de locatie.

De gemeente Dalfsen heeft een 'Archeologische beleidskaart'. Een uitsnede van deze kaart is opgenomen in onderstaande afbeelding.

Gemeente Dalfsen Archeologische beleidskaart

Legenda Beleid

Waarde	Planologisch regime
 Waarde - archeologie 1	Bodemverstoring dieper dan 0,3 m en oppervlakte groter dan 0 m ²
 Waarde - archeologie 2	Bodemverstoring dieper dan 0,3 m en oppervlakte groter dan 50 m ²
 Waarde - archeologie 3	Bodemverstoring dieper dan 0,3 m en oppervlakte groter dan 250 m ²
 Waarde - archeologie 4	Bodemverstoring dieper dan 0,5 m en oppervlakte groter dan 500 m ²
 Waarde - archeologie 5	Bodemverstoring dieper dan 0,3 m en oppervlakte groter dan 2500 m ²
 Waarde - archeologie 6	Bodemverstoring dieper dan 0,5 m en oppervlakte groter dan 5000 m ²
 Lage verwachting	

Fragment Archeologische beleidskaart gemeente Dalfsen

Het projectgebied heeft grotendeels een lage verwachting. Een klein deel heeft de waarde 'Waarde – archeologie 6'. Hierbij geldt dat bij bodemverstoringen diepen dan 0,5 m en over

een oppervlakte groter dan 5000 m² archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Ter plaatse van dit gebied vinden echter geen bodemverstoringen van deze omvang plaats. Er is dan ook geen archeologisch onderzoek noodzakelijk.

3.2. Bodem

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd of iets dergelijks. Bovendien worden ter plaatse geen ernstige verontreinigingen verwacht. Uit de Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland blijkt dat voor de omgeving van het projectgebied op de Ontgravingskaart Ondergrond de aanduiding 'agrarischnatuur' aan de gronden is toegekend. Er is geen aanleiding om verontreinigingen te verwachten.

3.3. Ecologie

Hierna wordt nader ingegaan op de aspecten gebieds- en soortbescherming. De relevante wijzigingen in het projectgebied zijn:

- Aanleg zonnenveld en daarbij behorende voorzieningen. Bij de aanleg van het zonnepark wordt gebruik gemaakt van licht materieel. De tijdelijke bouwplaats wordt voorzien van rijplaten. De bouwtijd van het park zal ongeveer 4 tot 6 weken bedragen.
- Het gebruik van het terrein als zonnenveld in combinatie met de huidige vrije uitloop van kippen.

Door Ecogroen is ecologisch onderzoek uitgevoerd. Daarbij is op 14 november 2017 een veldbezoek uitgevoerd. Het projectgebied en de directe omgeving (zone van 50 meter) is onderzocht door een ecoloog van Ecogroen. Beoordeeld is of de werkzaamheden conflicteren met de wettelijke bescherming van natuurwaarden. De rapportage van het onderzoek is als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing gevoegd. Hierna is op de conclusies van het onderzoek ingegaan.

Soortbescherming

- Jaarrond beschermde nestlocaties van vogels zijn niet in het projectgebied aangetroffen en worden hier gezien de terreinkenmerken ook niet verwacht. Wel zijn in de directe omgeving van het projectgebied nestplaatsen van Buizerd, Havik en mogelijk ook Sperwer bekend. Indien op voldoende afstand (75 meter) tot de nestplaats, of buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dan ondervinden deze soorten geen negatief effect door de beoogde ontwikkeling. Daarnaast zijn binnen de invloedssfeer van het voornemen diverse algemene vogels broedend te verwachten.
- In de omgeving van het plangebied zijn twee dassenburchten bekend. Deze burchten ondervinden geen negatief effect als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.
- Het voornemen heeft geen negatief effect op beschermde flora, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

Gebiedsbescherming

- Het projectgebied ligt op een afstand van circa 6 kilometer van Natura 2000-gebied Uiterwaarden
- Zwarte water en Vecht. Gezien deze afstand, de aard van de beoogde werkzaamheden en de tussenliggende infrastructuur en bebouwing zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied uitgesloten.
- Het projectgebied ligt op een afstand van circa 2,4 kilometer van Natuurnetwerk Nederland. Gezien deze afstand, de aard van de beoogde werkzaamheden en de tussenliggende infrastructuur en bebouwing zijn negatieve effecten op NNN uitgesloten.

Advies

Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind

juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van het project. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.

3.4. Externe veiligheid

Externe veiligheidsvisie gemeente Dalfsen

In het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Dalfsen is uiteengezet op welke manier met het aspect externe veiligheid moet worden omgegaan in ruimtelijke plannen en in milieuvergunningen. In ruimtelijke zin is in het beleid onderscheid gemaakt in verschillende gebiedstypen binnen de gemeente. Zo is er onderscheid gemaakt in woongebieden, bedrijventerreinen, recreatiegebieden en het overige gebied van de gemeente. Daarnaast is onderscheid gemaakt in bestaande en nieuwe situaties. In het kort komt het erop neer dat in woongebieden geen nieuwe risicobronnen worden geïntroduceerd en dat op bedrijventerreinen een nieuwe risicobron kan worden geïntroduceerd als de veiligheidscontour binnen de eigen inrichtingsgrens blijft. Dit betekent dat de bestaande risicobronnen wel mogen blijven, totdat de risicovolle activiteiten op die plek worden gestaakt.

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Uitsnede gemeentelijke risicokaart gemeente Dalfsen

Toetsing Risicobronnen

Toets aan risicokaart

Het plangebied ligt in het groene gebied. Dit betekent dat externe veiligheid geen rol speelt.

Conclusie

Het plangebied ligt zo ver af van de risicobronnen, zodat externe veiligheid geen rol speelt. Nader onderzoek is niet nodig.

Een zonnepark is geen kwetsbaar of bekend kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

3.5. Geluid

Een zonnepark vormt een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Het zonnepark is een type A-inrichting. De inrichting valt daarmee onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit maar er is geen melding of omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu nodig. Op voorhand kan worden geconstateerd dat deze inrichting geen relevante geluidbelasting veroorzaakt. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet aan de orde.

Een zonnepark is geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder achterwege blijft. Het plan is wat betreft geluidshinder uitvoerbaar.

3.6. Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Het project gaat in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanlegfase. In de gebruiksfase vindt incidenteel verkeer plaats die samenhangt met het beheer en onderhoud van de zonneparken. Luchtverontreinigende stoffen zijn daardoor niet aan de orde. Het aspect luchtkwaliteit staat de realisatie van de zonneparken dan ook niet in de weg.

3.7. Milieueffectrapportage

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEGrichtlijn milieueffectbeoordeling.

Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Ook is geen sprake van een landinrichtingsproject. Van dat onderwerp moet tevens worden aangetekend dat de huidige gebruiksfunctie ter plaatse gehandhaafd blijft. Voor het zonnepark is dus geen vormvrije m.e.r. beoordeling nodig.

Gelet op de omvang van het totale project (circa 7,5 ha), de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de effecten (zeer beperkt), wordt geconcludeerd dat ook anderszins er geen aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-

beoordeling. **Milieuzonering**

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk.

Een zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Eventuele geluidhinder zou door transformatoren kunnen ontstaan. Het betreft transformatoren die vergelijkbaar zijn aan die in woonwijken. Voor transformatorstations (een buitengewoon conservatieve benadering van de te plaatsen transformatoren) geldt een te hanteren afstand van 30 m. De afstand tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt circa 28 m. Met de plaatsing van de transformatoren wordt rekening gehouden met deze woning, zodat de minimale afstand van 30 m gehanteerd wordt. Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat.

3.9. Planologisch relevante leidingen

Nabij het projectgebied zijn geen planologisch relevante leidingen aanwezig. Zoals in paragraaf 3.8 is aangegeven is het zonnepark geen kwetsbaar object. Het project mag op dit onderwerp uitvoerbaar worden geacht.

3.10 Reflecties

Zonnepanelen worden vaak in verband gebracht met reflectie van licht. Moderne zonnepanelen hebben echter niet veel reflecties om de eenvoudige reden dat licht dat gereflecteerd wordt niet effectief is voor het opwekken van elektriciteit. Het percentage reflecties gaat om 3 à 5% bij een normale lichtinval⁷. De reflecties (voor zover nog aanwezig) hangen daarbij af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie veelal omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De zonnepanelen op deze locatie worden gerealiseerd in een hellingshoek van 15 graden. Hinder door reflectie is bij de gekozen opstelling daarom niet te verwachten.

3.11 Water

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is een watertoets verplicht bij gemeentelijke bestemmingsplannen en projectafwijkingbesluiten. De watertoets is een procesinstrument, waarbij het waterschap en de initiatiefnemer (gemeente) onderlinge afstemming zoeken. Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. In deze waterparagraaf wordt aangegeven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie, dat wil zeggen voor het grondwater en het oppervlaktewater.

Relevant beleid

Er zijn veel beleidstukken over water vastgesteld. Zowel de provincie, het waterschap als de gemeente stellen waterbeleid vast. De belangrijkste kaders zijn de Omgevingsverordening en –visie van de provincie Overijssel, het Waterbeheersplan 2016 – 2021 van het waterschap Drents Overijsselse Delta, het gemeentelijk rioleringsplan en het Waterplan van de gemeente Dalfsen.

Watertoets

De initiatiefnemer heeft in dit kader het Waterschap Drents Overijsselse Delta geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van <http://www.dewatertoets.nl>. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de korte procedure van de watertoets is toegepast. De bestemming en de grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding en de afvalwaterketen. De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen. Waterschap Drents Overijsselse Delta geeft een positief wateradvies.

De waterhuishoudkundige situatie zal door de realisatie van het zonnepark niet wijzigen. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd; het regenwater kan onbelemmerd infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd van niet-uitlogbare materialen. Binnen de procedure voor het bestemmingsplan of projectbesluit kan daarom gebruik worden gemaakt van de standaard waterparagraaf. Deze is onderstaand opgenomen.

Invloed op de waterhuishouding

Binnen het bestemmingsplan worden niet meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd en de toename van het verharde oppervlak bedraagt niet meer dan 1500 m². Het plangebied bevindt zich niet binnen een beekdal, primair watergebied of een stedelijke watercorridor. Binnen het plangebied is geen sprake van (grond)wateroverlast.

---

⁷ http://www.recgroup.com/sites/default/files/documents/reflectivity_and_iam.pdf

Bij nieuwe bouwwerken is de minimale ontwateringsdiepte een belangrijk aandachtspunt. De minimale ontwateringsdiepte is de afstand tussen de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en het maaiveld.

Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 20 à 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast door onder andere te voorkomen dat afstromend hemelwater vanaf het straatoppervlak naar binnen kan stromen. Bij de aanleg van kelderconstructies dient aandacht te worden geschonken aan de toepassing van waterdichte materialen en constructies.

Voor het dempen van watergangen / sloten (ook die niet in beheer zijn bij het waterschap) dient altijd een Watervergunning te worden aangevraagd bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta. Voor de lozing van afvalwater (al het water waarvan de initiatiefnemer zich moet ontdoen) op oppervlaktewater vanuit een woning of een (agrarisch) bedrijf gelden de volgende regels.

Voor lozingen van huishoudelijk afvalwater vanuit woningen geldt het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah). Uitgangspunt is dat het huishoudelijk afvalwater op een gemeentelijk rioolstelsel wordt geloosd. Indien niet mogelijk is, moet een voorziening worden aangelegd die een gelijkwaardig milieubeschermingsniveau biedt.

Voor lozingen van afvalwater van een (agrarisch) bedrijf geldt het Activiteitenbesluit. Voor deze lozingen gelden de volgende stappen:

1. voorkomen en hergebruik van afvalwater
2. voorzieningen moeten voldoen aan best bestaande techniek (bbt);
3. de restlozing kan worden getoetst aan de effecten op het ontvangend oppervlaktewater (emissie / immissietoets).

Voor lozingen vanuit niet-inrichtingen geldt het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi). De voorschriften, opgenomen in de algemene regels van bovengenoemde besluiten, voldoen aan het criterium van best bestaande techniek (bbt).

Het generieke beleid ten aanzien van lozingen is opgenomen in het Handboek Water. Dit Handboek kan worden geraadpleegd via de site van

Infomil:<http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/handboek-water/menu/nieuws/handboek-water/>

Voor lozingen kan een melding of een vergunning noodzakelijk zijn. Naast bovenstaande kunnen op basis van de Keur ook kwantiteitseisen aan de lozing en de bijbehorende lozingswerken worden gesteld. Hiervoor is een vergunning of een melding op basis van de Waterwet noodzakelijk.

Een plan bevat een rioleringscomponent, als door het plan het afvalwaterdebiet in het bestaande gemengde- of vuilwaterstelsel toeneemt. Door de realisatie van het zonneveld neemt de belasting van het bestaande rioleringsstelsel niet toe. Hierdoor zijn geen problemen ten aanzien van de capaciteit van het rioleringsstelsel en de capaciteit van de rioolwaterzuiveringsinstallatie te verwachten.

Voorkeursbeleid hemel- en afvalwater

Bij het afvoeren van overtollig hemelwater is het landelijk beleid dat het afstromen hemelwater ter plaatse in het milieu moet worden gebracht, dat wil zeggen lozen in de bodem (infiltratie) of in het oppervlaktewater. Het waterschap heeft de voorkeur om het hemelwater, daar waar mogelijk, te het infiltreren in de bodem. Oppervlakkige afvoer naar de infiltratievoorziening en infiltratie via wadi's geniet daarbij de voorkeur. Als oppervlakkige infiltratie niet mogelijk is, is ondergrondse infiltratie door middel van bijvoorbeeld een infiltratieriool (IT-riool) of infiltratiekragen een optie. Als infiltratie niet mogelijk is, kan hemelwater via een bodempassage worden geloosd op oppervlaktewater.

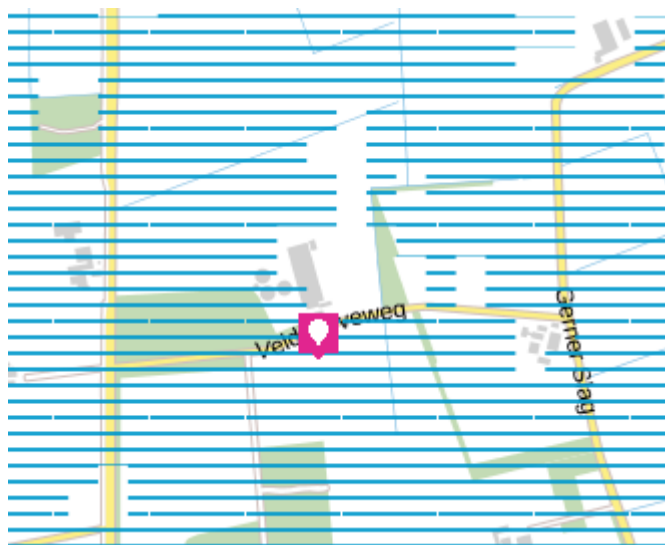
Schoon hemelwater (bijvoorbeeld vanaf dakoppervlakken) kan direct worden afgevoerd naar oppervlaktewater. De afvoer van overtollig hemelwater uit het plangebied mag, ongeacht de toegepaste methode, niet tot wateroverlast leiden op aangrenzende percelen. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afgekoppelde hemelwater te garanderen.

Overstromingsrisicoparagraaf

Het plangebied ligt in een 'Overstroombaar gebied'

Onder overstroombaar gebied verstaan we gebieden die normaal gesproken niet onder water staan, maar kunnen overstromen (tijdelijk onder water staan) als gevolg van een extreme gebeurtenis. Het gaat zowel om buitendijkse gebieden die bij hoogwater overstromen (bijvoorbeeld uiterwaarden) als om de beschermde gebieden achter de dijk (binnendijkse gebieden) die alleen bij een calamiteit onder water komen te staan.

Volgens de viewer van de provincie Overijssel ligt het plangebied in overstroombaar gebied (zie afbeelding).

Uitsnede kaart watergebiedreserveringen, Omgevingsvisie provincie Overijssel

Ruimtelijke plannen die betrekking hebben op het 'Overstroombaar gebied' voorzien alleen in nieuwe stedelijke functies binnen deze gebieden als in het betreffende plan zodanige voorwaarden worden gesteld dat de veiligheid ook al lange termijn voldoende is gewaarborgd. De toelichting op ruimtelijke plannen die betrekking hebben op deze gebieden, voorzien in een overstromingsrisicoparagraaf die inzicht biedt in:

- De risico's bij overstroming.
- De maatregelen en de voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen dan wel te beperken.

Dit plan betreft de realisatie van een zonnepark. De onderhoogte van de zonnepanelen is 80 centimeter. Omvormers worden onder de panelen op een hoogte van meer dan 1 m geplaatst. De transformatoren zullen bij een overstroming deels onder water komen te staan. De elektrische installaties van het zonnepark zullen in het geval van een overstroming afschakelen.

4. Economische uitvoerbaarheid

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat ruimtelijke plannen economisch uitvoerbaar moeten zijn. De gemeente Dalfsen heeft een ontwikkelingsovereenkomst met de aanvrager(s) gesloten, waarin is vastgelegd dat de kosten voor de procedure, de landschappelijke inpassing en eventuele kosten voor planschade volledig voor hun rekening komen.

Het is niet nodig een exploitatieplan vast te stellen omdat het kostenverhaal met een ontwikkelingsovereenkomst is geregeld. De economische uitvoerbaarheid van deze ontwikkeling is hiermee voldoende gegarandeerd.

5. Procedure

5.1. Vooroverleg

Artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en artikel 6.18 Besluit omgevingsrecht (Bor) verplicht om bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning overleg te voeren met het Rijk, de provincie en het waterschap. Dit overleg is vormvrij en de betreffende instanties kunnen ook aangeven wanneer overleg niet nodig is.

Vooroverleg met het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft plaatsgevonden via het invullen van de digitale watertoets op 24 oktober 2017. De bestemming en de grootte van het plan hebben geen invloed op de waterhuishouding en de afvalwaterketen. Waterschap Drents Overijsselse Delta geeft een positief wateradvies.

Het plan is op 23 november 2017 bij de provincie aangeboden voor vooroverleg. De provincie heeft aangegeven dat het plan bijdraagt aan het provinciaal beleid als het plan ongewijzigd in procedure wordt gebracht.

Vooroverleg met de Veiligheidsregio IJsselland is niet noodzakelijk, omdat externe veiligheid hier geen rol speelt.

Burgers en maatschappelijke instanties worden tijdens de termijn van terinzagelegging van het ontwerpbesluit in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken.

5.2. Contact met omwonenden

De plannen zijn met de direct omwonenden besproken. De omwonenden hebben aangegeven zich te kunnen vinden in het project. Dit is aangetekend op een kaart van het planontwerp. Deze kaarten zijn als separate bijlage bijgevoegd.

5.3. Crisis- en herstelwet

Sinds 25 april 2013 heeft de Crisis- en herstelwet (Chw) een permanent karakter gekregen. Voor deze omgevingsvergunning is deze wet relevant. In Bijlage I Chw is een aantal categorieën ruimtelijke en infrastructurele projecten opgenomen. Eén daarvan is "Duurzame energie". Als een project onder één van de (sub)categorieën (en de bijbehorende voorwaarden) valt, dan is voor alle besluiten en dus ook besluiten op grond van de Wabo de stroomlijning van procedures voor projecten van afdeling 2, hoofdstuk 1 Chw van toepassing (zoals bijvoorbeeld toepassing van het relativiteitsbeginsel bij beoordelen beroepsgronden).

6. Conclusies

In deze ruimtelijke onderbouwing is de voorgenomen bouw en het tijdelijk (25 jaren) gebruik van de zonnepark getoetst aan het ruimtelijk beleid en het beleid en de normstelling voor relevante sectorale aspecten. Uit de toetsing blijkt het volgende:

- De beoogde ontwikkeling is niet in strijd met het rijks-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid;
- De beoogde ontwikkeling past binnen de bestaande ruimtelijke en functionele structuur;
- De diverse omgevingsaspecten staan de uitvoering van het project niet in de weg;
- Er is sprake van een economisch uitvoerbaar project;
- Het project levert zonder extra ruimtegebruik een bijdrage aan de ambities met betrekking tot het opwekken van duurzame energie.